

Tento materiál bol vytvorený vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Aktualizované vydanie bolo podporené z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci programu cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Česko 2021-2027, priorita Vzdelávanie.

Montessori definičný materiál

Plod – Rozširovanie semien

II. aktualizované vydanie

Spracovala: *Martina Gymerová*

Odborní garanti: *Ľubica Maďarová, Kateřina Rezková,
Zuzana Kostíčková, Barbora Bräuerová*

Obrázky: *Mária Veselovská*

Vydalo občianske združenie PERSONA

Vrančovičova 29, Bratislava, <http://ozpersona.sk/>

Viac inšpirácií a materiálov nájdete na

<http://montessoripedia.org/>

© PERSONA, 2026

PL06

Plod

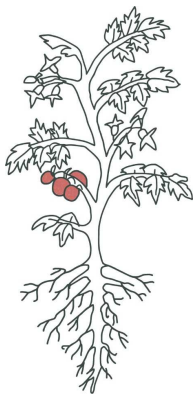
Rozširovanie semien

Časť rastliny, ktorá vznikne z kvetu po oplodnení, sa nazýva **plod**.

Plod vzniká premenou semenníka, v niektorých prípadoch premenou celého piestika alebo aj ďalších kvetných častí.

Plody rastlín obsahujú semená, ktorými sa rastlina rozmnožuje a šíri na nové miesta.

Plod chráni semená rastliny a pomáha semenám dostať sa na miesto, kde môžu začať klíčiť a rásť.

2

Rastliny, u ktorých rozširovanie semien sa uskutočňuje pomocou činnosti človeka, nazývame **antropochórne rastliny**.

Mnoho plodov a semien slúži ľuďom ako potrava, preto ich často sadia vo svojich záhradách či sadoch (napríklad rôzne druhy obilia, zemiaky, kukurica, paradajky a mnoho ďalších).

Iné rastliny človek rozširuje pre okrasu (kvety alebo stromy v parkoch) alebo aj nevedome (napríklad počas dopravy plodov a semien).

15

Rastliny, ktorých semená sú rozširované pomocou vody, nazývame **hydrochórne rastliny**.

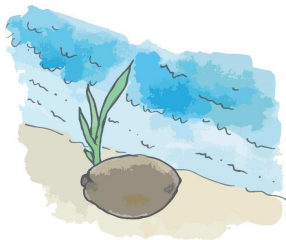
Vodou sa rozširujú plody a semená rastlín, ktoré rastú na brehoch riek a vodných tokov. Plávajú vo vode aj mnoho kilometrov, kým sa nevyplavia na breh (napríklad plod kokosovníka).

4

13

Premiestňovanie semien pomocou plodov na miesto, kde semená začnú klíčiť, nazývame **rozširovanie semien**.

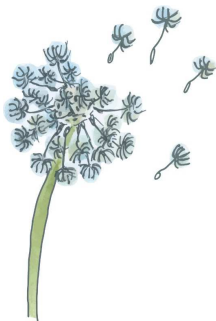
Keby všetky rastlinné semená iba spadli z materskej rastliny na zem, nové rastliny by rástli veľmi blízko seba a zaberali by si navzájom priestor, živiny, vodu aj slnečné svetlo.

Pretože rastliny nemôžu chodiť a rozšíriť tak svoje semená po širšom okolí, šíria sa inými spôsobmi.

12

5

Rastliny, ktorých semená sú rozptýlené v okolí materskej rastliny pomocou gravitácie alebo vymršťovania pri prasknutí dozretého plodu, nazývame **autochórne rastliny**.

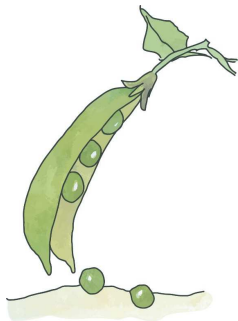

Ide o najjednoduchšiu formu rozptýlenia semien. Semená iba spadajú z rastliny a pristávajú v pôde pod ňou (napríklad nechtík), prípadne niektoré rastliny so suchými plodmi rozširujú svoje semená vymrštením z plodu pri prasknutí (napríklad hrach, netýkavka, orgován).

10

7

Rastliny, ktorých semená sú rozširované prúdom vzduchu, nazývame **anemochórne rastliny**.

6

11

Rastliny, ktorých semená sú roznášané buď na povrchu tel živočíchov, alebo sú súčasťou potravy živočíchov, pričom prechádzajú zažívacím traktom bez toho, aby stratili klíčivosť, nazývame **zoochórne rastliny**.

8

9

Niektoré plody a semená živočíchov pojedajú a po okolí sa potom rozširujú ich trusom (napríklad jarabina).

Iné sa prichytia háčikmi na srst alebo perie živočíchov, ktoré ich potom roznášajú po okolí (napríklad plod lopúcha).